UBEYDULLAH BİN MUHAMMED BİN AHMED

Bağdad'da yetişen büyük hadîs âlimlerinden. Künyesi Ebû Ahmed olup ismi, Ubeydullah bin Muhammed bin Ahmed bin Muhammed bin Mihrân el-Faradî el-Mukrî'dir. Ebû Ahmed,

406 (m. 1015) senesi Şevval ayı ortasında vefât etti. Câmi'u Medine denilen kabristana defnedildi.

Ubeydullah bin Muhammed, Kâdı el-Muhâmilî, Yûsuf bin Ya'kûb bin İshâk bin Behlül'den hadîs-i şerîf dinledi. Kur'ân-ı kerîm ilimlerini, Ahmed bin Osman bin Büyan ve diğer âlimlerden tahsil etti. Kendisinden ise; Ebû Muhammed el-Hallâl, Ömer bin Abdullah el-Bakkâl, Ahmed bin Ali bin Ebî Osman ed-Dekkak, Ali bin Ahmed bin el-Büsrî, Ali bin Muhammed bin Muhammed bin el-Ahdâr el-Enbâri ve birçok âlim hadîs-i şerîf, rivâyet etti. Nasr bin Abdülazîz el-Fârisî, Ebû Ali Hasen bin Kâsım, Hasen bin Ali el-Attâr ise ondan Kur'ân-ı kerîm ilimlerini tahsil ettiler.

Ebû Ahmed, sağlam, güvenilir ve vera' sahibi idi. Kendisini birçok âlim medhu sena etti. Ezheri, "O, büyük hadîs imamlarından idi." Îsâ bin Ahmed, "Ebû Ahmed hazretleri, Ebû Hâmid el-İsferâinî hazretlerine gittiğinde, Ebû Hâmid oturduğu yerden kalkar, mescidin kapısına kadar yalın ayak çıkar, onu hürmetle karşılardı" demektedirler.

Ebü'l-Kâsım Mensûr bin Ömer de: "Ebû Ahmed, ilmi sırf Allah rızâsı için öğrenen Ve dünyâya kıymet vermeyen bir zât idi. En küçük bir şekilde olsa bile, kesinlikle medhedilmeyi istemezdi. O, bütün ilimlerde mütehassıs idi. Dünyâ malı olarak elinde çok şey varken, o bunlara hiç kıymet vermezdi. Haram ve şüphelilerden çok kaçınırdı. Ebû Ahmed hazretleri, hergün muntazaman ders verirdi. Nice büyük âlimler dersine gelip onu dinlerlerdi. Kur'ân-ı kerîm kırâatinden sonra, hadîs-i şerîf kırâatına başlar, takati yetinceye kadar derse devam ederdi. Ders verirken edebe çok riâyet eder ve hiç kıpırdamazdı. Herkes gittikten sonra onunla kalırdım. Yalnızken bile, o hiç hareket etmeden olduğu gibi kalır, edeb üzere oturmasına devam eder, a'zâlarıyla en küçük abes bir harekette bulunmazdı. Daha sonra ben yanından ayrılırdım. Ebû Ahmed hazretlerinin, aile efradı yanında da edeb ve vekar ile oturduğu haberini aldım. Ben onun bir benzerini görmedim" demektedir.

> Ahmed er-Rakkî şöyle anlatır: "Rü'yâmda, Ebû Ahmed hazretlerini çok güzel bir şekilde ve süslü elbiseler içinde gördüm. Dünyâda gördüğüm hâlinden daha güzel vaziyette idi. Ona, "Ey Ebû Ahmed, hâlin nasıldır?" diye sordum. Cevâbında, "Rabbim bana kurtuluş nasîb etti. Kur'ân-ı kerîmde meâlen; "Rabbimiz Allahtır deyip, sonra (dînin hükümlerine uyarak) doğru yolda gidenlere, bir korku yoktur ve onlar mahzûn da olmıyacaklar" (Ahkâf-13) buyurulduğu gibi, ben de kurtuluşa kavuşanlardan oldum" dedi.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tabakât-üş-Şâfiiyye cild-5, sh. 233

2) Târih-i Bağdâd cild-10, sh. 380

3) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 181